

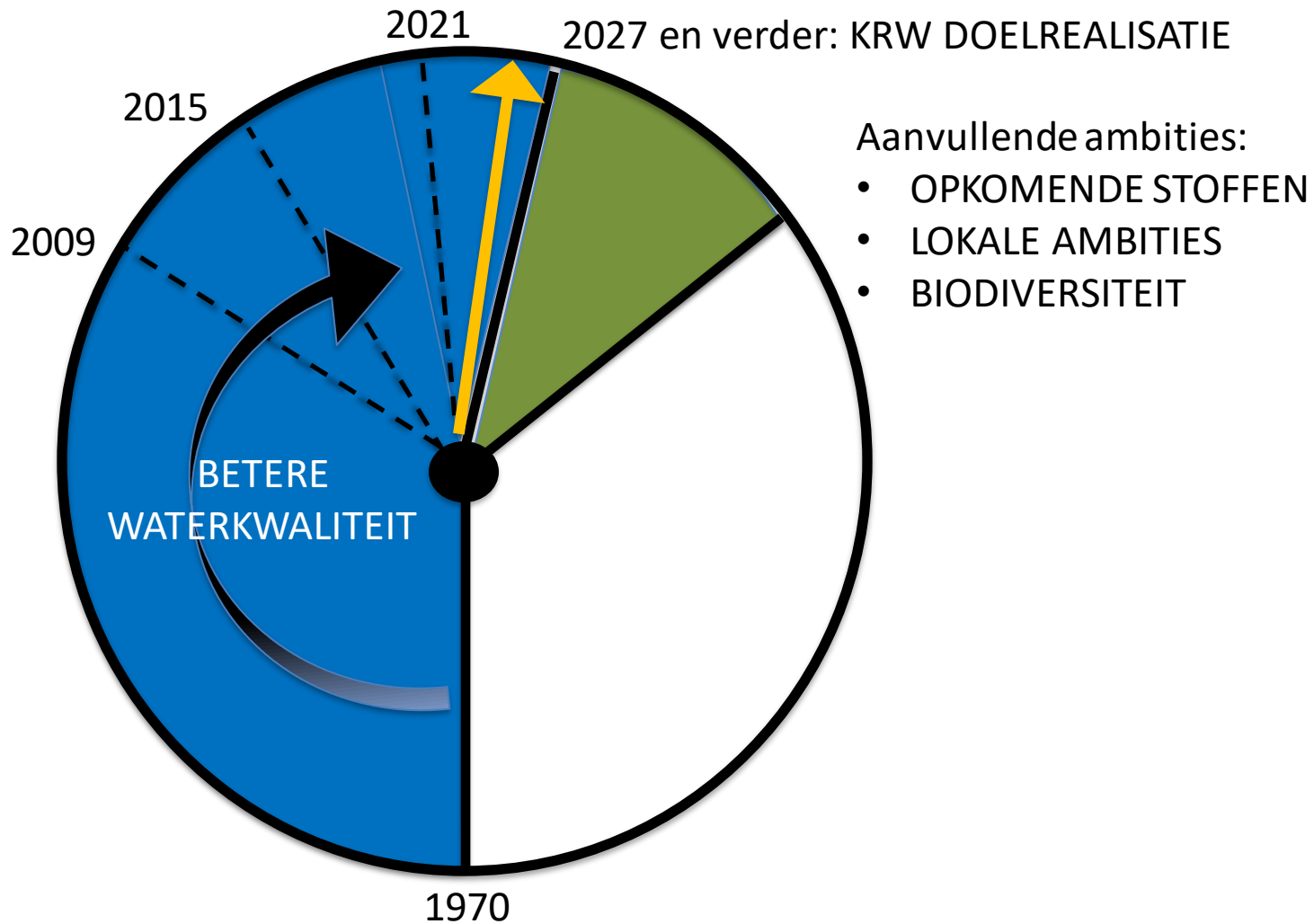

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Werken aan KRW doelen 2027

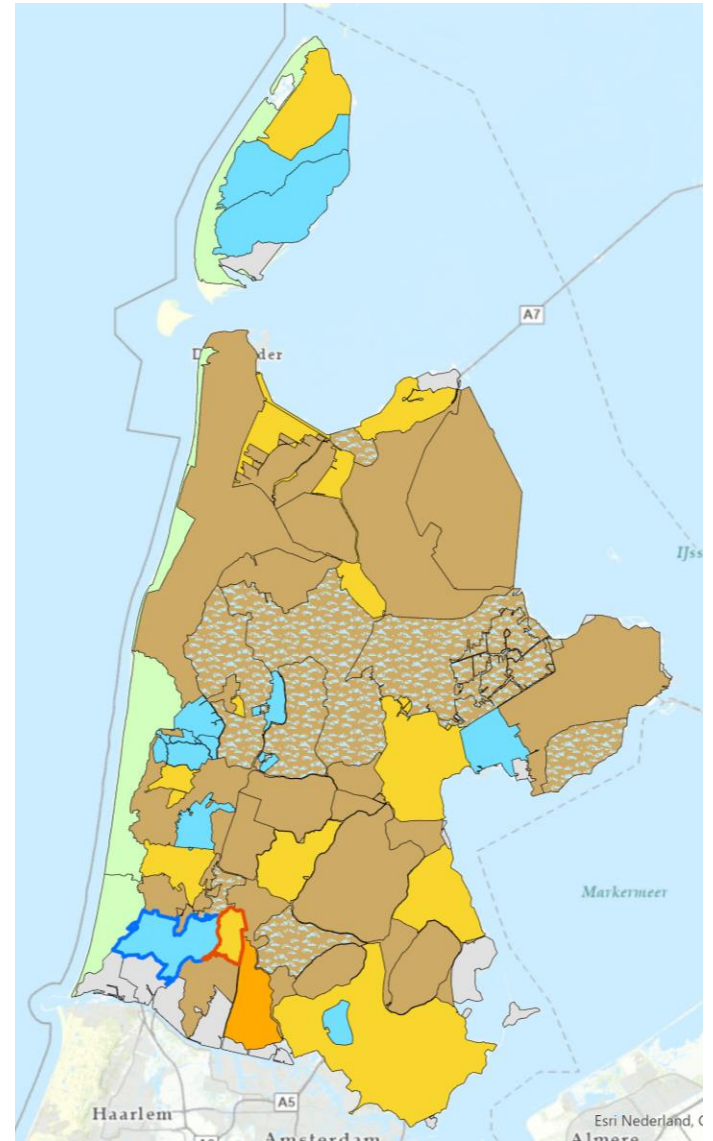
Jan Willem Huizinga
Programmamanager Gezond Water

Context Gezond Water

Context Kaderrichtlijn Water

- Europese wetgeving sinds 2000
- Planperioden:
 1. 2009-2015
 2. 2016-2021
 3. 2022-2027
- HHNK 51 Waterlichamen: KRW-doelen resultaatverplichting:
 - Ecologische doelen: maatwerk
 - 131 stoffen geldt: ONE out ALL out
- Medicijnen, plastics (nog) geen onderdeel KRW

Verantwoordelijkheden KRW

Provincies

- Vaststellen KRW-doelen
- Vaststellen waterlichamen en begrenzingen

Waterschappen

- Monitoring en doelafleiding ecologie
- Rapporteren voortgang maatregelen KRW aan het Rijk/Brussel

EU en Rijk

- Normen chemie
- Bron- en emissiebeleid: o.a. mestbeleid en toelating gewasbeschermingsmiddelen

Alle overheden

- Vanuit de eigen kerntaken werken aan doelen voorkomen achteruitgang
- Stimuleren emissiebeperking door eigenaren en gebruikers
- Vergunning, handhaving en toezicht

Landbouw

- Uitrol Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLB), eco-regelingen en bufferstroken
- Stimuleren bovenwettelijke bedrijfsverduurzaming

Eigenaren en onderhoudsplichtigen: o.a. inrichting en beheer, middelengebruik, etc.

Hoofdlijnen knelpunten Watersysteemanalyses HHNK

- Te hoge nutriëntenbelasting (bepaald helder of troebelwater)
- Aard verzoetend gebied + watersysteem van boezems en polders: “nutriëntensoep”
- Systeem van boezems en polders: rondpompen via gemalen en inlaten
- Onnatuurlijk peilbeheer als gevolg van functie facilitering
- Inrichting en onderhoud watersysteem van oudsher gericht op waterafvoer
- Voor 27 stoffen geldt: ONE out ALL out

Wat bepaalt het ecologisch doelbereik?

Ecologische sleutelfactoren

Productiviteit van het water

Lichtklimaat

Productiviteit van de bodem

Habitat geschiktheid

Connectiviteit

Verwijdering

Organische belasting

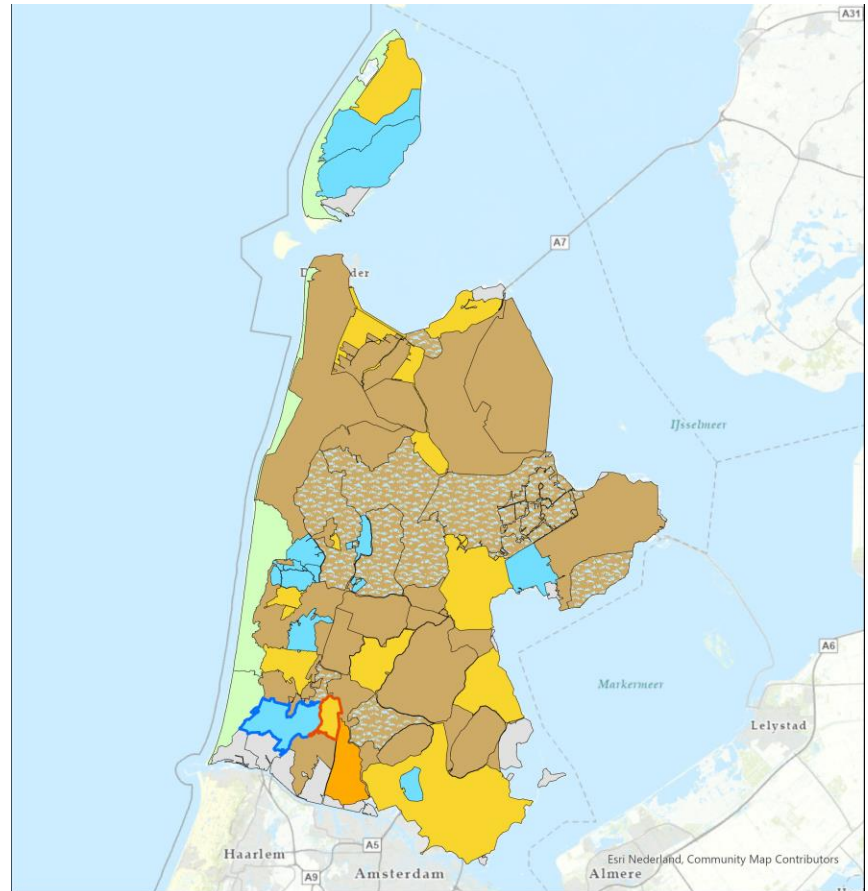
Toxiciteit

Context

Bron: STOWA

Ecologische potentie 51 gebieden

Pilotgebieden potentie waterkwaliteit

- Pilotgebied helderwaterdoelen
- Pilotgebied troebelwaterdoelen

Potentie Waterkwaliteit

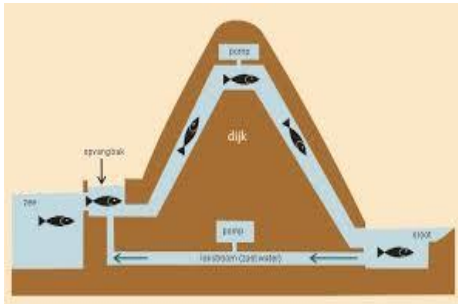
- Gebieden gericht op troebelwaterdoelen
- Gebieden gericht op troebelwaterdoelen (lokaal helder)
- Gebieden gericht op troebelwaterdoelen 2027 (potentie helder na 2050)
- Gebieden gericht op troebelwaterdoelen 2027 (potentie helder na 2050, na uitvoering verbrakking)
- Prioritaire gebieden gericht op helderwaterdoelen
- Prioritaire gebieden gericht op helderwaterdoelen (kwaliteit sterk afhankelijk van ontwikkeling Natura2000)
- Rapportagegebieden gekoppeld aan Rijkswaterstaat

131 vastgestelde
chemische stoffen:

KRW Doelbereik wordt vrijwel nergens
gehaald vanuit principe One Out All Out

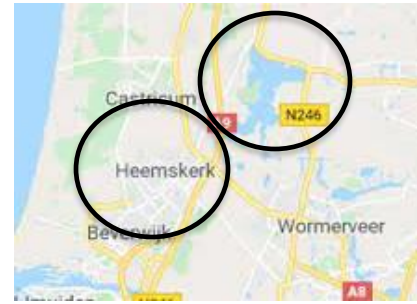
Maatregelen HHNK 2009-heden, een greep:

Bevorderen vismigratie

Diverse projecten

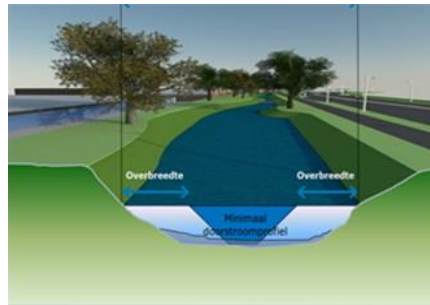
Diverse Gebiedsprocessen

Zwemwaterlocaties

Aanleg NVO's

Vergroenen onderhoud

Burgerparticipatie

Bijdrage ANLB

Defosfateren

Extra Zuiveren

Educatie

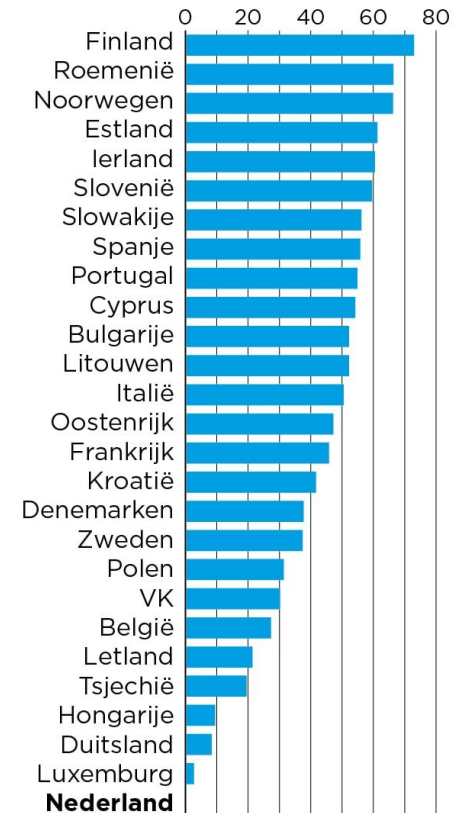
TOENEMENDE ZORG 'KRW NIEUW STIKSOFDOSIER'?

- Divers rapporten
- Minister Harbers: met extra impuls voldoen aan eisen schoon en gezond water in Kaderrichtlijn Water
- Toenemende maatschappelijke zorgen, onrust en polarisatie:

WATERKWALITEIT NEDERLAND NIET GOED

Europese waterkwaliteit met status goed, als percentage van de waterlichamen in een land

280522 © de Volkskrant. Bron: PBL

TOENEMENDE ZORG, ACTUEEL:

- Grote toename bestuurlijke aandacht en berichtgeving media
- Milieugroepering MOB diverse WOO-en handhavingsverzoeken aan HHNK
- En toch ook nog veel onwetendheid en/of urgentiegebrek!

×

de Volkskrant

🔖 📄

NIEUWS

Wateren in Noord-Hollandse bollenstreek sterk vervuild met verboden, kankerverwekkend landbouwgif

Wat zijn de reacties?

NATIONAAL:

- Ministerie I&W : KRW-Impuls, waaronder:
 1. Grip op de uitvoering van maatregelen
 2. Evaluatie 2024/2027
 3. Verantwoording richting 2027
- Ministerie LNV: Aanwijzing met nutriënten verontreinigde gebieden

HHNK:

- Intensivering KRW belang in plannen en ontwikkelingen
- Intensiveren communicatie en voorlichting KRW
- **Juridische QuickScan** laten uitvoeren naar de eigen aanpak KRW
- 2024: aanvullend maatregelenpakket KRW 2024-2027

Enkele bevindingen Juridische Scan HHNK, o.a.:

- **Advies:** verdergaande inzet juridische instrumenten: aanscherpen watervergunningen voor lozingen en onttrekkingen en extra inzet op handhaving
- **Advies:** agendeer KRW bij (spreek aan) andere overheden
- **Omgevingswet:** biedt meer maatwerkmogelijkheden lozingen
- **Samenvattend:** laat zien dat je 'alles' hebt ingezet binnen je mogelijkheden en verantwoordelijkheden en verklein daarmee de kans dat je wordt teruggefloten door de rechter

Samengevat voor de gemeenten

- Verminderen van de nutriëntrijkheid is altijd een goede maatregel, ook met het oog op klimaatveranderingen
- De grootste risico's doelbereik zitten op chemische stoffen (one out all out)
- Het gebruik van bestrijdingsmiddelen ligt onder een vergrootglas
- Geleidelijke implementatie Ruimte voor Groei in het slootonderhoud, dit wordt ook vastgelegd in de Legger (25%, 50% of 75% slootbreedte) HHNK
- Grip op indirecte lozingen riolering, veel chemische stoffen lopen door de RWZI
- Ontwikkelingen mogen geen achteruitgang in het doelbereik veroorzaken
- Streef naar een ecologisch en klimaatveerkrachtig ingericht watersysteem
- Ook gemeenten kunnen worden aangeschreven door milieugroeperingen!

Maar uiteindelijk werken we samen aan:

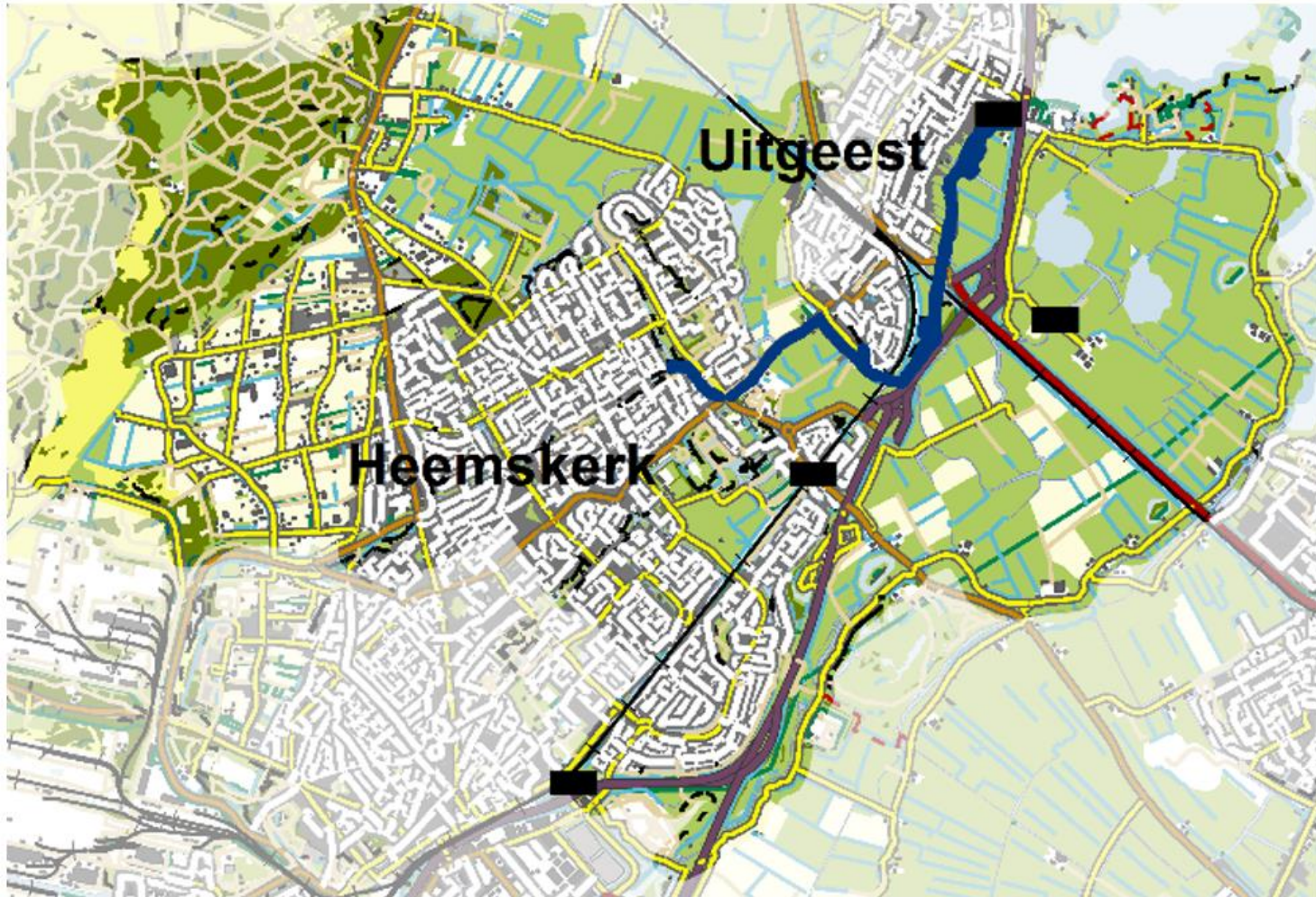

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

KRW-pilot Uitgeester- en Heemskerkerbroekpolder

Annette Beems-Kuin – beleidsadviseur gezond water

Uitgeester- en Heemskerkerbroek

Waarom KRW-pilot in deze polder?

- Afspraak provincie en waterschap pilotgebieden KRW
- Uitgeester- en Heemskerkerbroek heeft verschillende landschapstypen, waterkwaliteit en grondgebruik
- Gebied heeft potentie voor helder en schoon water
- Gemeente Heemskerk heeft al veel gedaan aan verbetering waterkwaliteit
- Naast waterkwaliteitsproblemen zijn er ook problemen met waterafvoer

Start project 2023

Ondertekening intentieovereenkomst met de partners:

- Provincie
- Waterschap
- Gemeenten
- LTO, KAVB, GTN
- LNH, PWN

Intentieovereenkomst Gezond water in de Uitgeester- en Heemskerkerbroek

Gezond water is van groot belang voor het welzijn van mensen, dieren en planten. Veel functies zijn afhankelijk van gezond water, zoals: wonen, recreatie, natuur, industrie en landbouw. Problemen met waterkwaliteit zijn complex en over langere tijd ontstaan. Dit maakt dat het verbeteren van de waterkwaliteit een gemeenschappelijke opgave is.

Het ambitieniveau voor waterkwaliteit wordt bepaald door de maatschappelijke wensen evenals door de doelstellingen die zijn uitgewerkt in de Kaderrichtlijn Water (KRW).

De Uitgeester- en Heemskerkerbroek is, in het KRW-programma, aangemerkt als kansrijk gebied voor het verbeteren van de waterkwaliteit. Het gebied bestaat uit een (glas)tuinbouwgebied, een stedelijk gebied en een landelijk gebied, die elk hun eigen uitdagingen en kansen hebben. Ieder gebied krijgt een eigen aanpak die door de partijen gezamenlijk wordt vastgesteld.

In de pilot gaan we de komende twee jaar gezamenlijk aan de slag om de waterkwaliteit te verbeteren en de KRW doelstellingen te behalen. Daarnaast gaan we de leereffecten van deze pilot toepassen in andere KRW-gebieden.

Om optimaal te werken aan een betere waterkwaliteit in de Uitgeester- en Heemskerkerbroek gaan de ondertekende partijen aan de slag met de volgende intenties:

- 1 Samen komen we verder: We stellen capaciteit beschikbaar om actief bij te dragen in de looptijd van de pilot.
- 2 We leggen gerichte en heldere doelen vast en gaan voor praktische oplossingen.
- 3 We verbeteren de waterkwaliteit voor alle functies: natuur, land- en tuinbouw, recreatie en landschap.
- 4 In deze pilot genereren we bewustwording op het gebied van waterkwaliteit.
- 5 De pilot voeren we uit in dialoog met de ondernemers en bewoners waarbij we vrijwillige deelname stimuleren.

Aldus opgemaakt en ondertekend,
te Heemskerk, 22 februari 2023

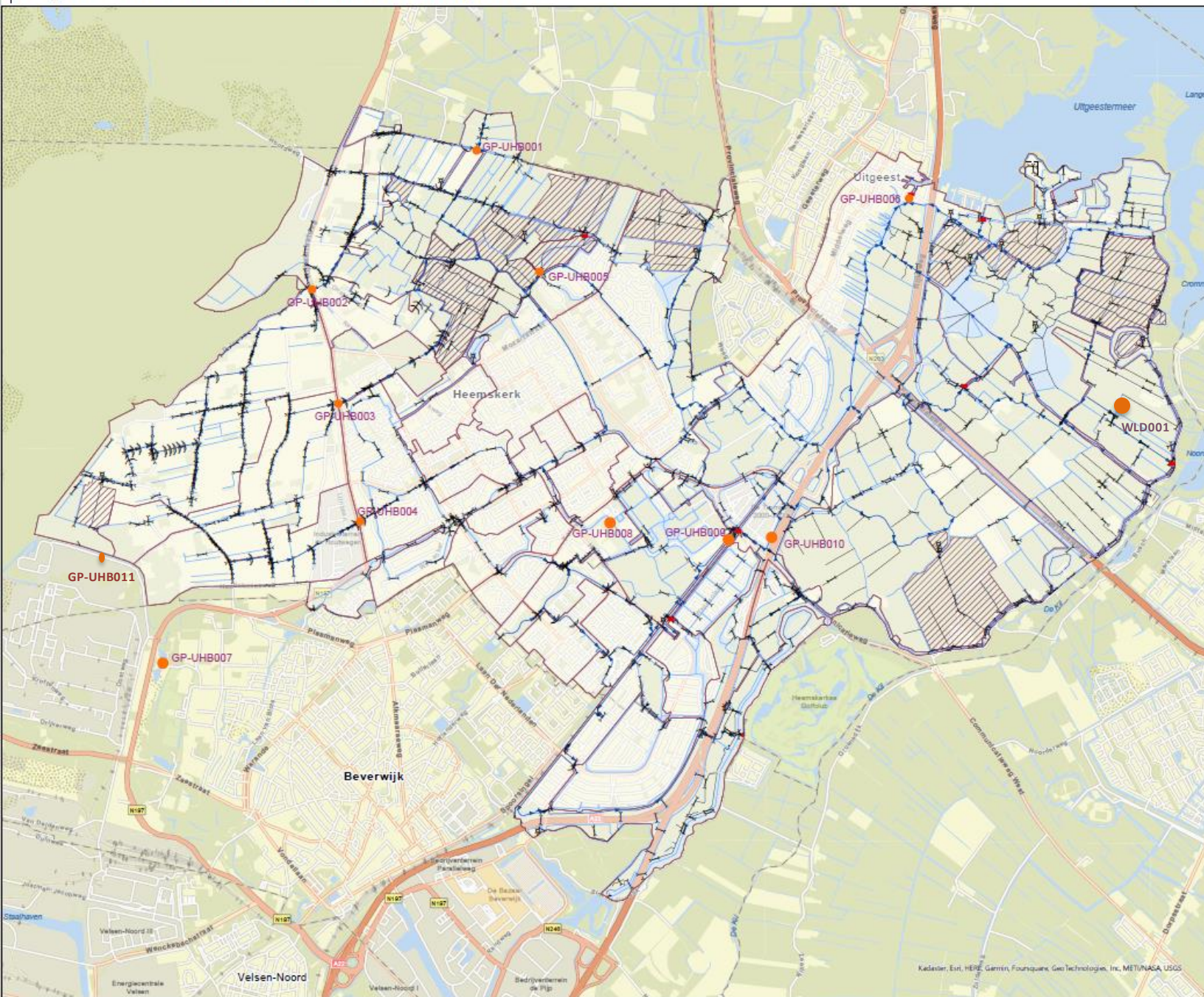
dhr. C. Loggen dhr. S.J. Schenk dhr. R. Sijmnet dhr. J. Schouten dhr. R. Wit mevr. I. Hiedema dhr. J. Vooijs mevr. S. van Wesemael dhr. J. Sand

Opgave Uitgeester- en Heemskerkerbroek

- Verminderen nutriëntenbelasting (stikstof en fosfor):
 - Maatregelen landbouwemissies
 - Defosfateren waterinlaat vanuit Castricumerpolder
- Verminderen toxiciteit water:
 - Maatregelen landbouwemissies gewasbeschermingsmiddelen
 - Campagne natuurlijk (gifvrij) tuinieren
- Vispasseerbaar maken:
 - Kiltracé Liniekanaal (locatie Aagtendijk)
 - Marquette-route (locatie Gemaal Meldijk)
 - locatie VP Nekslot
- Versterken aquatisch ecosysteem via inrichting en onderhoud:
 - Aanleg van natuurvriendelijke oevers
 - Beschermen van oevers tegen afkalving of vraat
 - Variatie aanbrengen in waterdiepte
 - Natuurvriendelijk onderhoud (waar ruimte is in het profiel)

Uitgeester- en Heemskerkerbroekpolder

Legenda

- Gemeal
- ⊞ particuliere pomp
- I Duiker
- ⌋ Syphon
- ⌋ Hevel
- Stuw, primair
- Stuw, niet primair
- primair
- secundair
- tertiair
- ▨ Relatiewijk
- Pelgebied

Watersysteem

Versie: 01
Datum: 14-12-2022
Kaartnr: M2212-0596
Formaat: A2
Getek.: KZ

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Stationsplein 136 1703 WC Heerhugowaard
Postbus 250 1700 AG Heerhugowaard
T: 072-5828282
W: www.hbnk.nl
E: post@hbnk.nl

Kaartdata: Esri, HERE, Garmin, Foursquare, GeoTechnology, Inc., METI/NASA, USGS

Gedachtewisseling

Bespreek met je groepje (10 minuten):

Vraag 1: Welke waarden binden ons als het gaat om waterkwaliteit en welke waarden verdelen ons?

Vraag 2: Hoe kun jij bijdragen aan de waterkwaliteit en wat heb je hiervoor nodig?

Zet je reactie in steekwoorden op de flipover